雅。3 丁35

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

TERNOPIL STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Тернопіль-1997 Ternopil-1997 2004 EK

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

Від 9 червня 1997 р. № 555

Київ

Про створення Тернопільського державного педагогічного університету

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Прийняти пропозицію Міністерства освіти, погоджену з Міністерством фінансів, Міністерством економіки та Тернопільською обласною державною адміністрацією, про створення Тернопільського державного педагогічного університету на базі Тернопільського педагогічного інституту імені Я. О. Галана, що ліквідується.

Створення зазначеного університету здійснити в межах асигнувань, передбачених Міністерству освіти на підготовку кадрів.

п. лазаренко

Витоки університету сягають 1620 року, коли у м. Кременці за зразком школи Львівських братчиків було започатковано братську школу, а з 1637 р. вона стала Кременецьким колегіумом. За структурою він нагадував Острозьку та Києво-братську колегії. У середині XVIII ст. колегіум занепав і був закритий.

З 1805 р. тут відкрита Волинська гімназія, яка у 1819 р. була реорганізована в ліцей — перший вищий учбовий заклад на території Волині і Поділля. Його відкриття було санкціоновано царським урядом. Усі предмети викладалися польською мовою. Це був заклад закритого типу, в якому вчилися діти польських поміщиків, підприємців та духовенства.

Кременецький ліцей мав велику бібліотеку, котра складалася із 50 тисяч томів, у тому числі налічувала 1520 цінних інкунабул.

При ліцеї було закладено великий ботанічний сад, який значною мірою зберігся до нашого часу. Його засновниками та організаторами були відомий садівник Діонісій Міклер, відомий дослідник флори Волині та Опілля, викладач ліцею, директор саду (пізніше член-кореспондент Російської Академії наук) В.Г.Бессер, а також викладач ліцею Зейдліц. Для поповнення колекції новими видами рослин та насіння Міклер був відряджений у довготривалу подорож і побував у Петербурзі, Данії, Фінляндії й Англії. У 1832 році колекція саду нараховувала 12 тисяч видів і форм.

У Кременецькому ліцеї працювали видатні прогресивні вчені того часу: історик-демократ Йоахім Лелевель, викладач права Олександр Міцкевич (брат Адама Міцкевича), викладач хімії С.Зенович, викладач польської літератури Еузебіуш Словацький (батько Юліуша Словацького).

У 1818 р. під час польського повстання частина вихованців ліцею, натхненних патріотичним ентузіазмом, приєдналася до повстанців.

У 1832 р., після розгрому революційного руху в Польщі, Кременецький ліцей було закрито, а обладнання кабінетів, колекція ботанічного саду і бібліотека передані новоутвореному Київському університетові. У будинках ліцею було розташовано Волинську духовну семінарію, а з 1902 р. — Волинське єпархіальне жіноче училище.

із встановленням польської влади на Західній Україні Кременецький ліцей відновив свою діяльність (1921-1939 рр.). 15 квітня 1940 р. на його базі відкрито вчительський інститут, у якому вперше розпочалися заняття українською мовою. Його директором призначено І.Г.Вакулу. Тоді на чотирьох факультетах (мовно-літературному, історичному, фізико-математичному, природничо-географічному) було 170

The foundation of the University dates back to 1620, when in the town of Kremenets a brotherly school was founded according the model of the Lviv brotherly school. In 1637 the school became the Kremenets Collegium. Its structure was similar to the Ostrog and Kyiv brotherly collegiums. In the middle of eighteenth century the Kremenets Collegium was closed.

In 1805 a gymnasium of sciences was opened in Kremenets. It was reorganized in 1819 into a Lyceum, which was the first higher educational establishment on the territory of Volyn and Podillia. The foundation of this Lyceum was approved by the tsarist government of the Russian Empire. All the subjects were taught in Polish. It was a closed institution where the children of Polish landlords, clergymen, and enterpreneurs studied. Kremenets Lyceum was famous for its library and laboratories: mineralogical, zoological, physical, chemical, and numismatic. The library consisted of more than 50000 volumes, including 1520 precious manuscripts. A large botanic garden was founded on the territory of the Lyceum and a considerable part of it is still present today. Among the founders of the garden were Dionisii Mikler, famous florist and gardener, and V.H. Besser, an outstanding researcher of Volyn and Opillia flora, reader and later a corresponding member of Russian Science Academy, and lecturer of the Lyceum Seidlits. Mikler made a long journey in order to collect new specimens of plants and seeds. He visited St. Petersburg, Danmark, Finland and England. In 1932 the garden collection included 12,000 of species and forms.

Such outstanding progressive scientists as historician Yoahim Lelevel, lawmen Alexander Mitskevych (brother of the famous Polish poet Adam Mitskevych), chemist S. Zenovitch (father of Uliush Slovatskyi) worked there.

In 1918 during the Polish rebellion some of the students, inspired by the patriotic spirit, joined the rebels. In 1932, after the defeat of the Polish revolutionary movement, Kremenets Lyceum was closed. All the equipment and facilities of the laboratories were given to the newly founded Kyiv University. Volyn seminary was accommodated in the buildings of the Lyceum and, since 1902, it hosted the Women's Parochial School of Volyn.

After the establishment of Polish rule in the territory of Western Ukraine, Kremenets Lyceum renewed its activity (1921 – 1939).

On April 15, 1940, on the basis of the Lyceum, a Teacher Training Institute was founded, where for the first time teaching was conducted in Ukrainian. Nearly 170 students studied in the four departments: of linguistics and literature, history, physics and mathematics, biology and geography. I.H. Vakula was assigned director of the Institute. But, World War II broke the academic process.

студентів. Проте війна змусила припинити навчання. Лише у вересні 1944 року Кременецький учительський інститут знову відкрив для студентів свої двері. В ньому були створені умови для підготовки учителів семирічної школи. У 1944 році тут навчалось 140 студентів стаціонарної форми навчання. Та їх число зростало з року в рік. Так, у 1945 році воно збільшилось до 292, а в 1950 р. становило 338 чол. За роки свого існування Кременецький учительський інститут підготував для семирічних шкіл 1776 вчителів, у т. ч. 927 на заочному та 849— на стаціонарному відділеннях.

У серпні 1950 року Кременецький учительський інститут, як і інші в Україні, реорганізовано в педагогічний. Це дало змогу підняти науково-освітній рівень підготовки майбутніх учителів відповідно до нових вимог, зумовлених підвищенням рівня загальної освіти учнівської молоді. Ректором інституту було призначено доцента М.Л.Бригінця. У 1969 році інститут перебазовано до Тернополя.

За роки існування інститут постійно поповнювався кваліфікованими викладацькими кадрами. Якщо у 1950-1951 н. р. в інституті працювало 43 викладачі, з них лише 3 кандидати наук, доценти, у 1964-1965 н. р. на 12-ти кафедрах — 120 викладачів, у т. ч. 21 кандидат наук, доцент, то нині на 42 кафедрах університету працює 385 викладачів, у т. ч. 36 докторів наук, професорів, 226 кандидатів наук, доцентів, 9 академіків і членів-кореспондентів галузевих академій наук.

За 57 років підготовлено понад 16 тисяч учителів різного профілю. Багато з них стало відомими вченими, діячами культури, відмінниками народної освіти, заслуженими вчителями.

Сьогодні в університеті на 11 факультетах за 30-ма спеціальностями навчається понад 7 тисяч студентів із 10 областей України та Республіки Крим, а також із країн Східної Європи: Польщі, Румунії, Югославії, Хорватії та ін.

Університет має належну навчальнотехнічну базу: 4 навчальні корпуси, навчальновиробничі майстерні, навчально-спортивний комплекс, ботаніко-ентомологічний заказник загальнодержавного значення, агробіостанцію, спортивно-оздоровчий табір. До студентського містечка належать 5 гуртожитків, студентський будинок культури, 2 їдальні, 2 студентських кафе, готельні кімнати для зарубіжних викладачів і студентів, санаторій-профілакторій.

При університеті з 1994 року плідно функціонує Голицький ботаніко-ентомологічний заказник загальнодержавного значення — унікальний за своєю геологічною будовою, флорою і фауною мальовничий куток Подільського горбогір'я.

Only in September of 1944 did the classes started again at Kremenets Teacher Training Institute. The number of students increased each year. In 1945 there were 292, and in 1950 nearly 338 students studied there.

During the period of its work, Kremenets Teacher Training Institute prepared 1,776 teachers, including 927 graduates of corresponding departments and 849 full-time graduates. In such way it contributed greatly to all the schools in Western Ukraine and the Ternopil region in particular.

The rapid development of secondary education required further quantative and qualitative growth in teaching staffs. That's why, in August 1950, like other Ukrainian Institutes, Kremenets Teacher Training Institute was reformed into a Pedagogical Institute. It provided a possibility to increase the scientific level of the academic process according to the new requirements caused by the improvement of general secondary education. Prof. M. L. Bryhinets was assigned as rector of the Institute.

In 1969 the institute moved to Ternopil. During the period of its existence, the Institute staff was reinforced by highly qualified readers and lecturers. In 1950–1951 among 43 readers were only 3 Candidates of Sciences and in 1964–1965 there were already 120 lecturers and 21 teachers who worked at 12 departments. Today the staff of 42 schools includes 385 teachers, 36 Doctors of Science and professors, 226 Candidates of Science and readers, 9 academicians and corresponding members of the Academies of Sciences. Over fifty-seven years 16,000 various specialists graduated from the Institute. Many of them were awarded different noble prizes and titles. They became outstanding scientists and researchers.

The modern University consists of eleven departments and thirty schools where over seven thousand of students from nineteen Ukrainian regions, Crimea, Poland, Rumania, Croatia and Yugoslavia study.

There are all the necessary equipment and facilities at the University including 4 main buildings, working and training workshops, educational and sports complexes, botanical and ethymological reserve of the state caliber, agrobiological station, and recreation camp. There are 5 dormitories, 2 canteens, 2 cafes, appartments for visiting lecturers and foreign students, and sanatorium on the University campus.

There is a biological permanent establishment on the basis of Holytsky botany entomological state reserve (of all-Ukrainian importance). The reserve is unique in its geological and biological structure.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Проректор — Фіцула Михайло Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, академік АН ВШ України, тел. 33-30-56

Підготовці вчителя передує налагоджена система профорієнтаційної роботи. При університеті створено перший в Україні багатопрофільний педагогічний ліцей, в якому готують абітурієнтів із кращих учнів сільських шкіл Тернопільської області для фізико-математичного та фізкультурного факультетів. Тривалий час працює заочна математична школа, яка проводить профорієнтаційну роботу серед учнівської молоді Тернопільщини. У Славутському ліцеї-інтернаті Хмельницької області організовано педагогічні класи, де готують абітурієнтів для природничого та географічного факультетів.

Діють також довгострокові угоди про підготовку абітурієнтів з іншими освітніми закладами регіону.

Із 1995 року у відповідності з наказом МО України (№25 від 01.02.1995 р.) при інституті створено навчально-науковий комплекс, до якого увійшли Кременецький педагогічний коледж, Чортківське педагогічне училище, Тернопільський обласний інститут післядипломної освіти. Його діяльність сприяє реалізації ступеневої підготовки педагогічних кадрів, якісному відбору абітурієнтів на навчання у вузі, економії коштів на підготовку педагогічних кадрів.

Навчання в університеті здійснюється виключно державною мовою. Протягом останніх років суттєво оновлено зміст навчальних планів і програм, запроваджено модульно-рейтингову систему навчання, комп(ютерні технології, проліцензовані нові спеціальності, підготовлені програми магістерської підготовки. Студенти університету систематично беруть участь у Все-

TEACHING AND TRAINING ACTIVITY

Pro-rector – Fitsula Mychailo Mykolayovych, Doctor of Science, professor, academician of Ukrainian Academy of Education tel. 3803522 333056

Teacher's preparation is preceded with well-organized pre-student training. A multi-profiled Lyceum was founded for the first time in Ukraine. It is a subject to the University and trains future students, chosen from the best local Ternopil schools in the following specialities: "Mathematics" and "Physics". A special extra-mural mathematical school has been functioning for many years. Special classes were organized in Slavutsk boarding Lyceum (Khmelnytsk region) in order to train students in geography and natural sciences.

There are also several long-term agreements with regional educational establishments about preparation of future applicants. The educational and research complex was founded in 1995 according to the special document, issued by the Ministry of Education of Ukraine (#25 from the 01. 02. 1995). This complex included Kremenets Pedagogical College, Chortkiv Pedagogical College, and Ternopil Regional Institute of Post-Graduate Education. The activity of the complex helps the gradual realization of the teaching staff preparation, and qualitative selection of student for further studying in higher educational institutions which allows the economizing of the expences on teacher training.

Teaching and training at the University is held in the state language. During the recent years all the curriculums and educational programs have been considerably restructured and renovated, a new testing and rating systems were introduced. Some more specialities have been licensed recently and additional new programs for post-graduate studies have been prepared. The students of our

українських олімпіадах. Лише в 1996 р. на 10 олімпіадах студентами університету завойовано 12 призових місць, у т. ч. 7 — перших.

У розпорядженні студентів та викладачів бібліотека, книжковий фонд якої становить 600 тисяч примірників, фонд періодичних видань — 200 тисяч примірників.

Читачів обслуговує 2 абонементи (художньої, наукової та навчальної літератури), 5 галузевих читальних залів на 270 місць (психолого-педагогічий, довідковий, періодичних видань, іноземної літератури, природничих наук).

Цінністю бібліотеки є фонд рідкісних видань XVII-XVIII ст., стародруків, колекції особистих бібліотек, література діаспори. University regularly participate in all-Ukrainian scientific contests. In 1996 there were 12 prize-winners among our students and 7 participants took first place.

There is a library, including 600.000 volumes of books and 200.000 items of periodicals at the students' disposal. The readers are served at the departments of fiction and the department of scientific and reference literature, and 5 reading halls (of reference, periodical, foreign, and pedagogical literature), which contain 270 separate seats. The library is famous for its rear prints, dated back to XVII – XVIII centuries, some ancient volumes, private libraries collections, and foreign editions.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Проректор — Терещук Григорій Васильович, доктор педагогічних наук, професор, тел. 33-39-22, факс 33-50-55

У науковій роботі університету беруть участь 354 викладачі та наукових працівників, що складає 92 % їх загальної кількості. Підготовка науковопедагогічних кадрів відбувається в основному завдяки власним можливостям і зусиллям вузу.

Функціонує аспірантура, в якій навчаються 111 аспірантів із 25 спеціальностей. За останні чотири роки викладачами та науковими співробітниками університету захищено 10 докторських та 56 кандидатських дисертацій. При університеті діє спеціалізована Вчена рада із захисту дисертацій за двома спеціальностями: теорія та методика навчання української мови; українська мова.

В університеті проводяться дослідження з прикладних та фундаментальних галузей наук, сформовано багато наукових шкіл, проблемних науково-дослідних лабораторій, зокрема: українська лінгводидактика; мовознавство; теорія та історія української літератури; проблеми національного відродження української культури; нові технології навчання в системі природничо-наукової освіти; історія української школи і педагогіки; проблеми теорії функції та функціонального аналізу, фізика напівпровідників та діелектриків; високотемпературні матеріали і покриття; органічна хімія ненасичених сполук; цитологія і гістологія людини; екологія і біотехнологія; територіально-виробничі комплекси.

У 1997 році створено редакційно-видавничий відділ університету, поліграфічні потужності якого дозволили налагодити періодичне видання наукових записок за такими серіями: українська лінгводидактика; мовознавство; літературознавство; педагогіка і психологія; природ-

SCIENTIFIC ACTIVITY

Pro-rector – Tereshchuk Hryhoriy Vasylovych, Doctor of Science, professor tel. 3803522 333922

354 lecturers and researchers participate in the scientific activity of the University, which is 92% of all the staff. Scientific and pedagogical training is organized using the University own resources and efforts.

There is a post-graduate school which involves nearly 111 post-graduates in more than 25 specialities. 10 doctoral and 56 master research projects were presented recently by lecturers and scientists of the University. There is a special Academic Board which holds the defense for 2 specialities: "The Theory and Methods of Ukrainian Language Teaching" and "Ukrainian Language".

The research on fundamental and applied sciences is carried out at the University. A number of scientific schools and research laboratories were formed here. Among them are: Ukrainian linguo-didactics, linguistics, the history and theory of Ukrainian literature, the problems of national revival of Ukrainian literature, new teaching techniques in the system of biological education, the history of Ukrainian schooling and pedagogics, the problems of function theory and function analysis, physics of semiconductors and dielectrics, high-temperature substances and covers, organic chemistry of unsaturated combinations, cytology and gistophysiology, ecology and biotechnology, and territorial productive complexes.

In 1997 a special editorial and publishing department was formed at the University. Its polygraphic facilities allow it to maintain periodic publishing of scientific papers of the following series: Ukrainian linguodidactics, linguistics, theory of literature, pedagogics and psychology, natural sciences, and history. The department teaches and

ничі науки; історія. Відділ також сприяє забезпеченню навчального процесу науковою і методичною літературою.

Науково-дослідний сектор виконує 22 проекти. Із них — 11 мають цільове фінансування Міністерства освіти України, 4 — Державного Комітету з науки та технологій, 4 — виконується на основі договорів із підприємствами, 3 — на громадських засадах.

Слід відзначити позитивну стабільну тенденцію щодо зростання якісного рівня публікацій. Лише у 1996 р. опубліковано 18 монографій.

Університет підтримує стабільні зв'язки з інститутами АН України.

З Інститутом педагогіки АПН підписано широкомасштабну угоду, яка передбачає створення тимчасових творчих колективів з метою виконання 3-х спільних наукових проектів.

Значна увага в університеті приділяється науково-дослідній роботі студентів та молодих талановитих науковців. Так, лише протягом останніх двох років за результатами досліджень студентами опубліковано 186 робіт. Найбільших успіхів у цьому виді діяльності досяг історичний факультет, яким щорічно видаються збірники наукових статей студентів та аспірантів. П'ять молодих викладачів та аспірантів отримують стипендії Кабінету Міністрів.

trains students using scientific and methodological literature.

The scientific and research department holds 22 projects. 11 of them have financial support of the Ukrainian Ministry of Education, 4 are subsidized by the National Committee on Science and Technology; 4 other projects are based on a financial agreement with enterprises, and, finally, 3 projects are functioning on public support.

It is necessary to underline the general, stable, positive tendency towards the increased quality of all the published theses. During 1996 18

monographs were published.

The university maintains permanent relations with the institutes of the Ukrainian Science Academy. A large-scale treaty was signed with the Institute of Pedagogics of Ukrainian Pedagogical Academy. This treaty forsees the arrangement of temporal creative groups in order to fulfil 3 common projects.

Great attention is paid to the scientific and research activity of the students. During the last 2 years, 186 research theses based on student work were published. The greatest results in this field were achieved by the history department, which publishes every year a collection of scientific articles from the students and post-graduates.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Викладачі нашого навчального закладу презентують українську науку за кордоном. Щорічно на конференції виїжджають 5-10 чоловік. Впродовж останніх років університет займає перше місце в системі Міністерства освіти України за кількістю наукових публікацій за кордоном. Представники кафедр філологічного факультету навчаються в докторантурі та аспірантурі в наукових центрах Польщі, а природничого факультету — у Великобританії. Стажуванням у наукових центрах Європи (Польща, Угорщина, Словаччина, Австрія, Німеччина, Великобританія, Греція, Франція), Америки (США, Канада, Мексика) користується щорічно 3-4 науковці університету.

Університет включений у міжнародну програму Ради Європи "Тетриз", де нашими партнерами є університети Великобританії (Волверхемптон), Фінляндії (Хельсінкі), Греції (Лариса).

Для викладання окремих навчальних дисциплін залучаються лектори з-за кордону (Польща, США, Франція, Канада, Німеччина).

Студенти університету проходять літні навчальні практики за кордоном у рамках міжнародних угод з нашими партнерами. Представники географічного та природничого факультетів — у Келецькому, історичного та філологічного — Жешувському воєводствах (Польща), факультету іноземних мов — у містах Саарбрюкен і Лейпціг (Німеччина).

В університеті навчаються іноземні громадяни українського походження з Румунії, Польщі, Хорватії, Боснії, Югославії, Словенії. Випускники п'яти факультетів працюють в українських школах цих країн.

INTERNATIONAL RELATIONS

A considerable number of the teaching staff represents Ukrainian science abroad. Every year 5-10 persons are invited to the various conferences. The University holds the first place among other educational establishments as to the number of scientific publications abroad. The members of philological department study at post-graduate schools in Poland, there are several post-graduate students majoring in Biology in Great Britain. Every year 3 or 4 scientists win the grants for post-graduate studies at scientific centers of Europe (Poland, Hungary, Slovakia, Austria, Germany, UK, Greece, and France), and North America (USA, Canada), and Mexico.

The University is included into the International European Educational Program "Tempus-Tacis" and our partners are Wolverhampton University (UK), Helsinki University (Finland), and the University of Larissa (Greece).

Our students participate in the work of summer schools, functioning abroad, as the members of a cooperation agreement with our partners. Students of the Geographical and Biological Departments study in Kelets and Zheshuv counties (Poland), and post-graduates from the Historical and Philological departments are studying in Saarbrucken and Leipzig (Germany).

Students of Ukrainian origin from Romania, Poland, Croatia, and Bosnia study at the University. Graduates of 5 departments work as teachers of Ukrainian at schools in these European countries.

ВИХОВНА РОБОТА

Проректор — Полисаєв Олександр Павлович, кандидат філософських наук, доцент, тел. 33-95-05

З метою координації виховного процесу в університеті у 1993 році створено відділ виховної роботи, який підпорядкований проректору з гуманітарної освіти та виховання. В своїй роботі цей підрозділ намагається охопити всі сфери студентського життя. У відділі постійно діє методичний центр допомоги кураторам академічних груп.

В університеті проведено реорганізацію органів студентського самоврядування. Через своїх представників студентство вузу набуло вагомого голосу при вирішенні проблем навчання та відпочинку.

Своєрідним підсумком річного студентського життя стало проведення традиційних днів факультетів.

На історичному факультеті постійно діє наукова експедиція "Забуті могили", проводяться конференції маловивчених сторінок історії України та світу, випускається часопис "Літопис історичного факультету".

Мистецька палітра вузу напрочуд розмаїта. Окрім відомих на Тернопіллі та в Україні 5-ти народних колективів, широкий загал студентства об'єднаний у понад 20-ти творчих гуртках та клубах за інтересами, які діють на базі студентського будинку культури "Світлиця". В університеті сформувались такі відомі в Україні самобутні виконавці, як О.Пекун, В.Баган, Л.Чермак, О.Мисюк, В.Павлік.

Студенти університету активно залучаються до спортивних заходів. Вони неодноразово ставали призерами регіональних, міжвузівських та міжнародних змагань, серед них — члени олімпійської та національної збірної України.

Чемпіонати КВК стали улюбленими змаганнями студентства і переросли в обласний чемпіонат клубів веселих та кмітливих.

Університетські засоби інформації (газета "Студентський вісник", телестудія університету) регулярно повідомляють про найбільш значимі події вузівського життя.

EDUCATIONAL AND TUTORIAL ACTIVITY

Pro-rector – Polysayev Olexander Pavlovych, Candidate of Science, assistant professor tel. 3803522 339505

In order to improve the educational process a special Educational Department was formed in 1993. It is a subject to the pro-rector in humanitarian education and upbringing. The task of the department is to embrace all the aspects and spheres of students life. There is a special methodological center at the department, which coordinates the work of the tutors and supervisors.

The students have their representatives in the University administrative bodies. The Student Council arranges annual meetings, performances, department days, and concerts. It actively participates in the coordination of students' studies, recreation, and leisure time.

The students of the History Department explore architectural and cultural monuments of the Ternopil region, arrange ethnograhical conferences, and edit a periodical "Annuals of the History Department".

The students of the University participate actively in the cultural and artistic life of the region. They are members of various scientific societies and clubs. Among the University graduates are such famous singers as O. Pekun, V. Bahan, L. Chermak, O. Musiyuk, and V. Pavlik.

Almost all the students take an active part in various sport competitions and contests.

The student periodical edition "Studentskyi Visnyk" ("Student Reporter") as well as the University TV center give the full picture of the most interesting and popular events of the academic year.

More than once the students of the University became the winners of regional, all-Ukrainian, and international contests. Among them are the members of National Ukrainian Team.

ХІМІКО-БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан - Барна Микола Миколайович, кандидат біологічних наук, професор, академік Української екологічної академії наук, тел. 33-30-01

Створений в 1940 р. у тодішньому Кременецькому учительському інституті. Нині на факультеті навчається близько 900 студентів денної та заочної форм навчання за такими спеціальностями: "Біологія і хімія", "Хімія і біологія", "Біологія" (із заочною формою навчання).

Навчально-виховний процес здійснює шість кафедр, у складі яких 5 докторів наук, професорів і 38 кандидатів наук, доцентів, 2 академіки Нью-Йоркської академії наук. 2 дійсні члени та 3 члени-кореспонденти Української екологічної академії наук.

Унікальним є гербарій кафедри ботаніки, який містить понад 20 тисяч гербарних аркушів рослин Тернопільщини, Полісся і Карпат, а також рідкісних рослин, занесених до "Червоної книги України. Рослинний світ".

Професори і доценти факультету підготували видали ряд підручників та навчальних посібників для студентів біологічних факультетів вищих закладів освіти. Професор Векірчик К.М. є автором підручника "Мікробіологія з основами вірусології", професор Барна М.М. - навчального посібника "Ботаніка. Терміни. Поняття. Персоналії", професор Грищук Б.Д. - "Задачі та вправи з органічної хімії", доцент Романишина Л.М. - "Лабораторний практикум з органічної хімії" та інші.

Для проведення досліджень рідкісних видів рослин і тварин та навчально-польових практик функціонує біологічний стаціонар на базі Голицького ботаніко-ентомологічного заказника загальнодержавного значення.

Щороку студенти факультету стають переможцями і призерами Всеукраїнських олімпіад з біології та хімії.

Грант "Соросівський студент" вибороли студенти факультету Адамів М., Іванюта С., Загричук Г. та Барановський В., ґрант "Соросівський аспірант" здобув Кудрик Є., а ґрант "Соросівський доцент" присуджено доцентові Романишиній Л.М.

DEPARTMENT OF CHEMISTRY AND BIOLOGY

Dean: Barna Mykola Mykolayovych, Cándidate of Biology Sciences, professor, Academician of the Ukrainian Ecological Academy of Sciences tel. 3803522 333001

The department was founded in 1940 in the former Kremenets Teachers Training Institute (Pedagogical College). Presently about 900 students full-time and corresponding department specialize according to the following: biology and chemistry, chemistry and biology by correspondence. The educational process is held by 6 departments among the members of the academic staff are 5 doctors of sciences, professors and 38 Candidates of Sciences, senior lectures (readers), 2 academicians of New-York Academy of Sciences, 2 Fellow Members and 3 corresponding members of the Ukraine Academy of Ecological Sciences.

The herbarium of Botany Department, which includes 20 thousands of the herbarium sheets of Ternopil region Polissya and Carpathians plants and also of rare species of plants, registred in "The Red Book of Ukraine. Plant life" is a unique one.

The professors and the senior lectures (readers) prepared and published a number of textbooks and manuals for the students that study biology in the highest educational institutions. Professor Vekirchyk KM. is the author of the textbook "Microbiology with the Fundamentals of Virology", professor Barna M.M. published the manual "Botany. Terms. Conceptions. Persons", professor Hryshchuk B.D. is the author of the manual "Tasks and Exercises on Organic Chemistry", the senior lecturer Romanyshyna published the manual "Laboratory Practice on Organic Chemistry".

There is a biological permanent establishment on the basis of Holytsky botany entomological state reserve (of the importance of the entire Ukraine). where the students research on the rare and disappearing species of plants and animals and have their practice.

Every year the students of the Faculty become winners and diplomants of the All-Ukraine

competitions in biology and chemistry.

Students Adamiv M., Ivanyuta S., Zahrychuk G. And Baranovsky V. Got the grant "Soros Student". the grant "Soros post-graduate student" was received by Kudryk Ye., and the Romanyshyn L.M. was awarded by the grant "Soros reader".

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан — Гром'як Мирон Іванович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, тел. 33-40-06

Факультет один з найстаріших в універ-

ситеті, заснований у 1940 році.

На ньому навчається майже 400 студентів. Навчальний процес забезпечує 4 кафедри, на яких працює 4 доктори наук, професори, 27 доцентів. Факультет готує вчителів за чотирма спеціальностями: «Математика та основи інформатики», «Фізика та основи інформатики», «Фізика та математика», «Математика фізика».

Серед студентів — три Соросівські стипендіати, переможці Всеукраїнських олімпіад з

математики і фізики.

Викладачі кафедри математики та методики її викладання ведуть плідну роботу щодо забезпечення функціонування Західно-Української заочної математичної школи (33МШ), яка відкрита в 1994 році на базі колишнього філіалу Всесоюзної заочної математичної школи при Московському Університеті, зараз школа є підрозділом факультету.

При факультеті також функціонує педагогічний ліцей, випускники якого продовжують навчання на факультеті та в інших вищих закла-

Діє аспірантура з чотирьох спеціальностей: «Диференціальні рівняння», "Методика навчання математики", «Фізика напівпровідників і діелектриків», "Методика навчання фізики".

За останні три роки викладачами факультету опубліковано 12 підручників, 42 навчальних посібники і 56 методичних рекомендацій, які широко використовуються у навчальному процесі викладачами та студентами не тільки факультету, але й університету та інших освітніх закладів України.

На факультеті є 6 лабораторій обчислювальної техніки, в яких встановлено ІВМ та ІВМсумісні комп(ютери, 9 фізичних, 2 науково-

дослідні лабораторії.

Усе це дозволяє готувати висококваліфікованих спеціалістів з математики, фізики та інформатики.

DEPARTMENT OF PHYSICS AND MATHEMATICS

Dean: Gromyak Myron Ivanovych, Candidate of Sciences, assistant professor tel. 3803522 334006

The department is one of the oldest in the

University, it was founded in 1940.

About 400 students study here. The educational process is held on 4 chairs. The faculty prepares teachers in 4 specialities: "Mathematics and Basis of computer programming", "Physics and Basis of computer programming", "Mathematics and Physics".

3 Soros grant-winners, winners of All-Ukrainian contests in mathematics and physics are

among the students.

Teachers of the chair of Mathematics and Methods of Teaching work fruitfully ensuring of functioning of the West-Ukrainian extra-mural mathematical school, opened in 1994 on the basis of the former branch of All-Union extra-mural mathematical school of Moscow University. Now the school is a sub-unit of the department. The Pedagogical Lyceum also works at the faculty. Its graduates continue their studies at the faculty and other higher educational institutions. Post-graduate includes 4 specialities: "Differential Equalitions", "Methods of Teaching Mathematics", "Physics of Semiconductors and Dielectrics", "Methods of Physics Teaching".

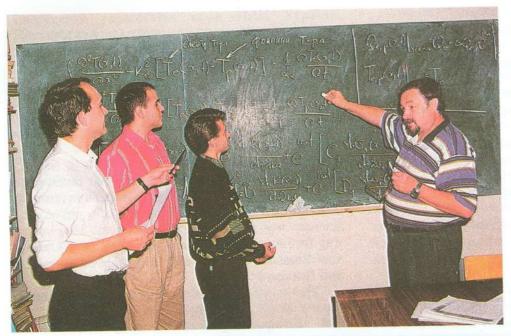
During the last 3 years teachers of the faculty (department) published 12 manuals, 42 aidmanuals, 56 methodological recommendations, which are widely used in the process of teaching by students and teachers of the University and other

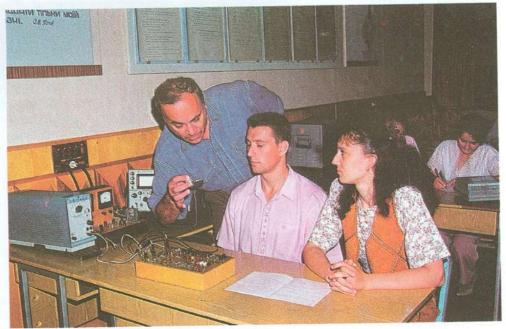
educational institutions in Ukraine.

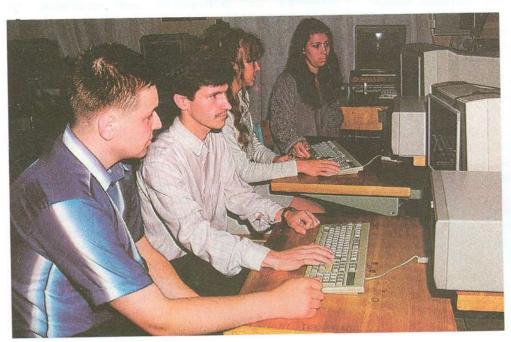
Material basis of the faculty (department) includes 6 laboratories of computing machinery, where IBM and IBM-compatible computers are installed, 9 physical, 2 research laboratories.

All these allow the preparation of highly qualified specialists in mathematics, physics and

computer programming.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан — Буда Володимир Андрійович, тел. 33-47-25

Мовно-літературний був одним із чотирьох факультетів Кременецького учительського інституту.

У 1956 р. його було розформовано, а студентів переведено до Львівського університету.

Філологічний факультет відновлено у 1979 році, коли педагогічний інститут вже працював у Тернополі. Наступного року було створено кафедру філологічних дисциплін, ще через рік вона поділилася на дві: кафедру української та російської мов і кафедру української та російської літератур.

На сьогоднішній день філологічний факультет — один з найбільших у ТДПУ. На стаціонарній та заочній формах навчається понад 1200 студентів.

Факультет готує філологів за спеціальностями: "Українська мова та література"; "Українська мова та література, німецька мова"; "Українська мова та література, англійська мова"; "Українська мова та література, польська мова"; "Російська мова та література".

Підготовку спеціалістів здійснюють викладачі п'яти кафедр. Професорсько-викладацький склад факультету представляють 2 академіки галузевих академій наук, 7 професорів, докторів наук, 33 кандидати наук, доценти.

На факультеті зосереджений високий науковий потенціал дослідників з проблем розвитку української мови на лексичному, словотвірному, граматичному рівнях, історії української літератури та літературної критики, літературної рецепції, історії і поетики еміграційної (діаспорної) літератури, лінгводидактики та лінгвістичного аналізу тексту, загального мовознавства та слов(янських мов, методик викладання мов та літератур.

За останні два роки опубліковано 29 монографій, підручників, 10 методичних посібників, 150 статей у журналах та наукових збірниках. У 1997 році видано "Літературознавчий словник-довідник", підготовлений науковцями факультету.

Викладачі факультету — автори шкільних та вузівських підручників, відомі літературознавці, критики, поети, перекладачі, учасники міжнародних комісій зі складання лінгвістичних атласів.

Функціонує очна і заочна аспірантура, відкрито спеціалізовану раду із захисту кандидатських дисертацій з методики викладання української мови та українського мовознавства.

Кафедри факультету проводять Всеукраїнські та міжнародні конференції (1993, 1995, 1996 рр.), творчо співпрацюють з Інститутом літератури ім. Т.Шевченка НАН України,

PHILOLOGICAL DEPARTMENT

Dean: Buda Volodymyr Andriyovych, tel. 3803522 334725.

The Department of Linguistics and Literature was among the four departments of the Kremenets Teacher Training Institute. In 1956 it was closed and all the students were transferred to Lviv University.

In 1979 the philological department renewed its activity after relocating the Pedagogical Institute to Ternopil. The sub-department of philological sciences was founded in the next year. In a year it was further subdivided into the chair of Ukrainian and Russian languages and the chair of Ukrainian and Russian literature.

The modern department is one of the major schools at the University. More than 1,200 full-time and corresponding students study there at the present moment. The department trains philologists in the following specialities: "Ukrainian Language and Literature, "Ukrainian Language and Literature, English", "Ukrainian Language and Literature, German", "Ukrainian Language and Literature, Polish", "Russian Language and Literature".

Among the teaching staff are 2 academicians; 7 professors, Doctors of Sciences, and 33 readers, Candidates of Sciences.

The department is known for its scientists and researchers who work with the problems of Ukrainian language development on lexical, word-building, and grammatical levels. They carry out research on the history of Ukrainian literature and literary criticism, literary reception, the history and poetry of emigrant (diaspora) literature, linguodidactics and linguistic text analysis, general linguistics and slavonic languages, and teaching methods of language and literature.

During the last 2 years the department published 29 monographs and textbooks, 10 manuals, and 150 articles in scientific journals and collections. "The Literary Reference Vocabulary" was published in 1997. It was published by the scientists of the department. Among the staff there are the authors of school text-books, famous literary theoreticians, critics, poets, translators, and members of international linguistic associations.

There is post-graduate course of study for both full-time and corresponding forms at the sub-departments of Ukrainian and general linguistics, history of Ukrainian language, theory of literature and comparative linguistics, methods of Ukrainian language teaching. A special Academic Board on the defense of scientific research works and theses exists in 2 specialities: Ukrainian linguistics and methods of Ukrainian language teaching.

All chairs and sub-departments participate in the arranging of all-Ukrainian and international conferences (1993,1995,1996), they cooperate with the Shevchenko Literature Institute, the Institute of

 Інститутом української мови НАН України, Ягеллонським і Варшавським університетами, Українським університетом у Мюнхені.

За останні роки студенти факультету постійно ставали переможцями Всеукраїнських олімпіад зі спеціальності "Українська мова і література", окремі студенти є авторами поетичних та прозових збірок. На факультеті функціонує театр поезії, який щорічно представляє свої поетичні та публіцистично-художні прем'єри. Регулярно відбувається засідання літературної студії.

Ukrainian Language (National Science Academy), Yahellon and Warsaw Universities, and Munich Ukrainian university.

During recent years students of philological department has become the winners of all-Ukrainian linguistic competitions. Among the students and graduates are authors of scientific articles, collections of poetry and prose and participants of various conferences.

The student theatre of the department is famous all over Ukraine. More than once it became a winner of student theatre festivals. There is also a poetic theatre of which regularly presents poetic and artistic performances.

753150

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Декан — Кічук Степан Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент, тел. 33-39-79

Факультет заснований у 1957 році при Дрогобицькому педінституті. У 1959 році переведений до Кременецького педінституту, а через десять років разом з Кременецьким педінститутом — до міста Тернополя.

Традиції факультету закладалися колективом досвідчених викладачів та студентів-ентузіастів. Висока науково-педагогічна кваліфікація викладачів дозволяє готувати вчителя фізичної культури на рівні сучасних вимог. Більшість викладачів — це випускники факультету. Тепер кількість викладачів із вченими ступенями та званнями складає понад 65%, хоч на час створення факультету не було жодного. Щорічно цей відсоток зростає. Докторську дисертацію захистив професор Шиян Б.М. У різні роки випускниками факультету захищено 2 докторські та більше 20 кандидатських дисертацій.

Значна частина випускників досягла вершин педагогічної майстерності, стала керівниками спортивних організацій, навчальних закладів, провідними тренерами з різних видів спорту. Зокрема успіхи на міжнародній спортивній арені біатлоністів України пов'язані з тренерською діяльністю випускника факультету Починка İ.М., який є заслуженим тренером, старшим тренером жіночої збірної країни з біатлону. Старшим тренером збірної України з грекоримської боротьби є випускник факультету, заслужений тренер Новохатько В.Д. Деякі випускники тренують відомі клубні команди. Головним тренером футбольної команди вищої ліги «Нива» є Яворський І.П., старшим тренером команди волейбольного клубу «Надзбруччя» Кравчук Г.П.

Окремі студенти після закінчення факультету присвятили себе спорту, досягли високих спортивних результатів і внесли вагомий вклад у розвиток фізкультурного руху в Україні. Серед них — Тарас Дольний — майстер спорту міжнародного класу, чемпіон України, учасник зимових Олімпійських ігор 1994 р., Анжела Балахонова — майстер спорту міжнародного класу, володарка Кубка Європи 1997 р. у стрибках із жердиною, Ярослав Вірастюк — учасник ХХV Олімпійських ігор з легкої атлетики в складі збірної команди України.

Сьогодні на факультеті навчається понад 20 майстрів спорту. Серед них — майстер спорту міжнародного класу Проць Лілія, яка посіла ІІ місце на Чемпіонаті Європи 1997 р. з пауерліфтингу, Артем Короленко — призер Чемпіонату Європи 1997 р. з греко-римської боротьби, Надія Онищук — чемпіонка України 1997 р. серед дівчат з важкої атлетики, Сорока Леся — учасниця Чемпіонату Світу 1996 р. з Лзю-до (5 місце).

DEPARTMENT OF PHYSICAL TRAINING

Dean: Kichuk Stepan Fedorovych, Candidate of Pedagogical Sciences, assistant professor tel. 3803522 333979

The department was founded in 1957 at the Drohobych Pedagogical Institute. In 1959 it was transferred to the Kremenets institute, and after 10 years together with the whole institute it was moved to Ternopil. The department trains school coaches and physical training teachers for various educational institutions.

The department is known for its traditions, formed by highly—experienced teachers and enthusiastic students. All the facilities and equipment are located in three sub—departments. The high qualification of teachers and trainers allows the department to meet the latest requirements in this field of education.

Now almost 65 % of the staff have scientific degrees, while of the beginning there were none. Professor Shyian defended his doctoral theses and obtained a doctoral degree. Two graduates obtained doctoral degrees and more than 20 became Candidates of Science.

Among the graduates of the department there are many known and recognized specialists: leaders of various sport societies, heads of different educational establishments, and famous coaches in all sports. The successful member of the Ukrainian women biathlon team is J.M. Pochynok, who graduated from the department. The chief coach in classic wrestling of the Ukrainian team is another graduate of the Ternopil Institute, Novokhatko V.D. Some of the graduates are trainers of famous club teams.

Yavorsky is a chief coach of the "Nyva" football team, and Kravchuk is a chief coach of the volleyball club "Nadzbrutchia".

Many former students have achieved considerable athletic results and contributed greatly to the development of the sport movement in Ukraine. Among them is Taras Dolnvi international winner, a highly qualified athlete, champion of Ukraine, and participant in the 1995 Winter Olympic Games. Another well-known figure is European cup winner Anzhela Balakhonova (Vaulting) and Yaroslav Vivastiuk, who participated in the XXV Olympic games as the members of Ukrainian track and field athletic team. Today among the staff there are 20 masters of sport. Among them are: athlete of international classification Lilia Prots, who took the II place in 1997 European Championship in power lifting, Artem Korolenko - 1997 European Championship prize winner in classical wrestling, Nadia Onyschuk -Champion of Ukraine 1997 in athletics, Liesia Soroka, who participated in 1996 Championship.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан — Свідерський Юрій Юрійович, кандидат історичних наук, доцент, тел. 33-30-12

ФАКУЛЬТЕТ створений у 1976 році. Першим його деканом протягом 1976-1990 рр. був

доцент Герц М.І.

У 1980-1981 навчальному році на факультеті вперше в країні розпочалась підготовка спеціалістів за двопрофільними спеціальностями: "Вчитель початкових класів і музики" та "Вчитель початкових класів і образотворчого мистецтва".

Тепер на факультеті навчається більше як 500 студентів на денній формі навчання і понад 600— на заочній.

3 1992 DOKV ведеться підготовка спеціальності «Вчитель початкових класів і практичний психолог», якою оволодівають випускники Чортківського педучилища, та «Вчитель початкових класів і народознавства». На факультеті функціонує чотири кафедри, підготовку спеціалістів здійснюють 44 викладачі, з них 25 кандидатів наук, доцентів і 4 доктори наук, професори. З 1995/96 навчального року проводиться набір і підготовка групи студентіввипускників дошкільного відділення Кременецького педколеджу за трирічним курсом навчання у руслі міжнародної програми "Крок за кроком" фонду "Відродження".

Високий професійний рівень викладачів, більшість яких довший час працювали в школі, належна матеріально-технічна база, сучасні навчальні програми дають можливість готувати молодих спеціалістів високої якості. Про це, зокрема, свідчать грамоти і дипломи Національної Академії Наук і Міністерства освіти України, якими були нагороджені студенти факультету (Гніздюх 0., Муркова В., Яблонь Н. та ін.).

Викладачі факультету ведуть плідну наукову роботу. Протягом останніх трьох років ти опублікували 57 наукових і методичних праць, серед них 27 підручників і посібників для шкіл і вузів, які одержали схвальну оцінку фахівців. Це, зокрема, навчальний посібник для студентів педвузів "Основи школознавства", підготовлений зав. кафедри педагогіки Онишковим 3.М., посібник для вчителів початкових класів з природознавства (автори: завідувач кафедри природничих і математичних дисциплін Мечник Л.А. і викладач Волошин О.М.), посібники для учнів початкових класів, видані Гап'юк Г.В., Королем Я.А., Козак М.В., Маланюк К.П.. Популярними серед вчителів-класоводів посібники Корнієнко С.М., Наумчук М.М., Майхрука М.І., Ботюка О.Ф.

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGICS

Dean: Svidersky Yuriy Yuriyovych, Candidate of Science, assistant professor tel. 3803522 333012

The department was founded in 1976. Herts M.I., assistant professor was the first dean of the

department.

In the 1980-1981 academic year the department was the first in Ukraine to start two-profile teacher training in the specialities of "Primary School and Music Teacher", and "Primary School and Arts Teacher".

Today, more than 500 full-time and 600 extra-

mural students study at the department.

1992 the graduates of Chortkiv Pedagogical College have been trained here in the specialities "Primary School and Psychology Teacher", and "Primary School and Ukrainian Studies Teacher". The department consists of 4 chairs, where there are 44 members of the staff. including 25 Candidates of Sciences and assistant professors, and 4 Doctors of Sciences and professors. Since the 1995/96 academic year the graduates of Kremenets Teacher Training College have been trained at the University during a 2 years course of study. The training is carried out as part of the "Step-by-step" program of the "Vidrodzhennya" International Fund.

Highly-professional members of the staff, who were former school teachers and appropriate equipment and facilities as well as up-to date teaching techniques provide high-level training for the future specialists. It is supported by the honorable diplomas and awards given by National Science Academy and Ministry of National Education to such graduates of the faculty as O.Hnisdyuh, V.Murkova, N.Yablon, and others.

The staff is widely involved into scientific research. 57 scientific and methodological woks have been published, including 27 text-books and manuals for schools and higher educational institutions, which were approved by the experts. Especially praised are "The Bases of School Studies" textbook, composed by Z.M. Onyshkiv, and the manual in Natural Science for primary school teachers, edited by L.A. Mechnyk and O.M. Voloshyn; and manuals for elementary school pupils, published by H.V. Hapyuk, Y.A. Korol, M.B. Kossak, and K.P. Malanyuk. School manuals, edited by S.M. Korniyenko, M.M. Naumchuk, M.I. Mayuchruk, and Botyukova are widely used by school teachers.

ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан — Мартин Віктор Михайлович, доктор технічних наук, професор, академік АН ВШ України, тел. 33-39-54

У 1971 році на фізико-математичному факультеті було започатковано спеціальність "За-

гальнотехнічні дисципліни і фізика".

На базі цієї спеціальності в 1974 році був створений факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін, який у 1988 році перейменовано на інженерно-педагогічний. Сьогодні факультет готує вчителів трудового навчання за такими профілями: основи обробки матеріалів різанням і механізації сільського господарства; основи обробки матеріалів різанням і швейної справи; основи обробки матеріалів різанням і підприємницької діяльності; основи обробки матеріалів різанням і прикладна творчість; основи обробки матеріалів різанням і прикладна творчість; основи обробки матеріалів різанням і прикладна творчість; основи обробки матеріалів різанням і фермерської діяльності.

На факультеті навчається майже 1 000 студентів. З 1996 року ведеться підготовка вчителів

трудового навчання.

На факультеті функціонує три кафедри, підготовку спеціалістів здійснюють 26 викладачів, з них 2 доктори наук, професори і 20 кандидатів наук, доцентів.

Усі студенти, крім вищої освіти, отримують професії токаря, слюсара і столяра 3-го розряду, а ті, які оволодівають додатковими спеціальностями з основ механізації сільського господарства і основ фермерської діяльності, одержують посвідчення на право водіння автомобілем і трактором.

При факультеті працює 4 науково-дослідних лабораторії і одне мале підприємство. Є стаціонарна і заочна аспірантура. Слід відзначити, що більша половина викладачів факультету — його випускники, серед яких 2 доктори наук, більше 20 кандидатів наук.

Протягом останніх трьох років викладачі факультету опублікували понад 100 наукових і методичних праць, серед них — 8 посібників для школи і вищих навчальних закладів, 6 монографій.

Студенти факультету займаються у спортивних секціях, гуртках художньої самодіяльності, науково-дослідних лабораторіях та проблемних групах.

ENGINEERING-PEDAGOGICS DEPARTMENT

Dean: Martyn Victor Mychailovych, Doctor of Technical Sciences, professor, Academician of the Academy of Sciences of Ukraine tel. 3803522 233954

In 1971 at the Department of Physics and Mathematics the speciality of "General technical

subjects and physics" was founded.

On the basis of this speciality in 1974 the faculty (department) of training teachers of general technical subjects was founded. In 1988 it was renamed the Engineering-Pedagogics Department. Now it trains teachers of working education in such branches: basis of machining and mechanization of agriculture, basis of machinery and sewing, basis of machining and business, basis of machining and technical creative work, basis of machining and applied creative work, basis of machining and farming.

About 1,000 students study here. Since 1996 the training of teachers of working education has been

held here.

There are 3 chairs at the faculty (department). 26 teachers work here. Among them are 2 Doctors of Sciences, professors, 20 candidates of Sciences, assistant professors.

Apart from the higher education, all students receive the professions of turner, fitter and third—grade joiner. Those who are trained such educational specialities as the basis of mechanization of agriculture and the basis of farming receive the certificate car- and tractor driving.

There are 4 research laboratories and one enterprise at the faculty (department), full—time and extra—mural post—graduate course. It is worth mentioning that the majority of the teachers at the department are its graduates. Among them — 2 Doctors of Sciences, more than 20 — candidates of Sciences, assistant professors. During the last 3 years the teachers published over 100 scientific and methodical works, among which there are 8 manuals for school and higher educational institutions, and 6 monographs.

Students of the faculty (department) take part in work of scientific—research laboratories, problems

groups, sports clubs, and amateur groups.

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Декан — Хоменко Людмила Яківна, кандидат педагогічних наук, доцент, тел. 33-40-31

Один із наймолодших факультетів, створений у 1993 році на базі кафедри іноземних мов, готує вчителів англійської, німецької мови та літератури з другою іноземною мовою (німецькою, англійською чи французькою). На факультеті навчається понад 500 студентів.

До складу факультету входять три кафедри: кафедра англійської мови та методики її викладання, кафедра німецької мови та кафедра іноземних мов.

До послуг студентів лінгафонні кабінети, лабораторії інтенсивного навчання, відео-та телетехніка, багата аудіо-та відеотека з теоретичного та країнознавчого курсу, комп(ютерна та копіювальна техніка. Бібліотека іноземної літератури з читальним залом, що містить оригінальну сучасну літературу — художню, довідкову, фахову, заслужено вважається кращою серед вузівських бібліотек міста.

Факультет підтримує дійові зв'язки з вузами та науковцями Німеччини, Англії, США, Австрії, Франції, численними благодійними фондами, Ротарі-клубом, Корпусом Миру, Британською Радою, Домом Америки, посольствами тощо. Завдяки сприянню посольств, акредитованих в Україні, факультет має змогу організувати короткотермінові навчальні поїздки студентів у країни, мова яких вивчається.

Студенти факультету, успішно склавши випробувальні тести (TOEFL), мають можливість проходити стажування у вузах Канади та США. Ті, що добре оволоділи знаннями, навичками та вміннями з іноземної мови, вже на старших курсах одночасно працюють перекладачами.

Цікаво проводять студенти своє дозвілля. На факультеті працює студентський театр, проводяться вечори, дні гумору, свята за звичаями та традиціями країн, мова яких вивчається.

У наш час недостатньо класичної орієнтації лише на вчителя іноземної мови. Тому у навчальні плани вводяться спецкурси з менеджменту, програмування, що дасть можливість нашим випускникам у майбутньому працювати перекладачами, в управлінських структурах.

FOREIGN LANGUAGES DEPARTMENT

Dean: Khomenko Lyudmyla Yakivna, Candidate of science, assistant professor tel. 3803522334031

The department, formed in 1993 on the basis of the chair of foreign languages, is one of the youngest at the University. It trains students in the following specialities: "English Language and Literature + Second Language" and "German Language and Literature + Second Language" (English, French or German). Over 500 students are enrolled in the department.

The department consists of three chairs: the chair of English and methods of its teaching, the chair of German and methods of its teaching, and the chair of ferrism languages.

the chair of foreign languages.

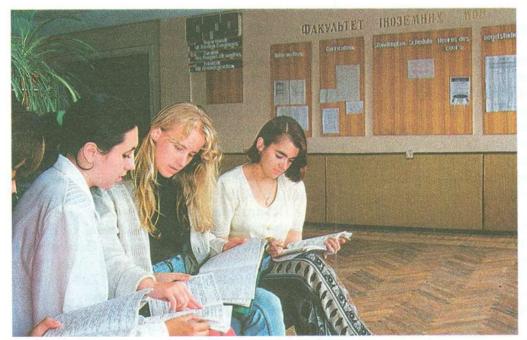
The students are provided with all the necessary equipment and facilities: phonetic laboratories, intensive study laboratories, audial and visual aids, computers, copying machines, etc. There is a special library of foreign literature with a reading hall, which contains original editions of fiction, reference literature, periodicals, and special linguistic literature. The library is considered to be the best in the town.

The department maintains close relations with scientists from Germany, UK, the USA, Austria, France, and from many charity organizations and funds, like the Rotary Club, Peace Corps, the British Council, America House, foreign embassies, and others. Due to their support, the department has a possibility to arrange short-term visits to European countries.

Many of the students after passing the TOEFL exam have a possibility to win grants at various educational institutions in Canada and the USA. Some of the best students, having a good command of languages, can try themselves in translating and

interpreting.

The students of the Foreign Languages Department have good facilities for their leisure and recreation. They participate in various clubs, scientific societies, performances, shows, and concerts.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан — Микола Миронович Алексієвець, доктор історичних наук, професор, тел. 33-78-88

Навчається понад 600 студентів, у т. ч. майже 450 на денній формі навчання.

Навчально-виховний процес забезпечують 3 кафедри, на яких працює 5 докторів наук, професорів, 32 кандидати наук, доценти. Всього 83,3 % науково-педагогічного складу має наукові ступені.

Факультет підтримує тісні зв(язки із знаними в світі університетами США, Канади, Німеччини, Франції, Польщі, Румунії, Словаччини, Греції, Росії. Для читання лекцій з історії України запрошуються зарубіжні професори пп. Володимир Косик, Тарас Гунчак, Майкл Зубока та інші.

З метою вироблення якісно нових підходів до викладання вітчизняної і всесвітньої історії широко практикується самостійне студіювання студентами дисциплін, впроваджено нові форми і методи навчання.

На факультеті особлива увага приділяється науково-дослідній роботі, яка стала невід'ємною частиною єдиного навчально-виховного процесу на всіх курсах підготовки фахівців. Сформувалися наукові школи: з археології Тернопілля, історії національно-визвольного руху українського народу XX ст., історії національної культури, української національної держави. Факультет має часопис «Сторінки літопису», 2 стіннівки: «Історик», «Вісник НСТ».

За останні три роки опубліковано 14 монографій, 17 навчальних посібників. Особливий інтерес науковців та громадськості викликали два останні науково-тематичні випуски: «Україна на шляху до незалежності і демократизації», «М.Грушевський — погляд із сьогодення». Колективом факультету систематично проводяться міжнародні наукові конференції, серед яких — з проблем історії українського козацтва, до 130-річчя від дня народження М.С.Грушевського та 80-річчя УНР і Української Центральної Ради, міжнародна студентська конференція, присвячена О.Ольжичу.

На факультеті працюють науково-проблемні групи, гуртки, інформаційно-аналітичні клуби студентів «Діалог» і «Гарт». Науково-дослідною роботою охоплено майже 200 студентів, якими за 1994-1997 рр. опубліковано понад 300 наукових праць у Всеукраїнських і регіональних виданнях. Студенти взяли участь у 27 міжнародних, Всеукраїнських, регіональних і вузівських конференціях та конкурсах, 32 з них стали переможцями і лауреатами. Студентка О.Бойчук — переможець 1-го Всеукраїнського конкурсу кращих студентських робіт, а випускниця факультету Л.Алексієвець за цикл робіт (18 праць) на

HISTORY DEPARTMENT

Dean: Aleksiyevets Mykola Myronovych, Doctor of Science, professor tel. 3803522 33

More than 600 students study in the department, among them are nearly 450 full-time students. The department consists of 3 chairs where 5 Doctors of Sciences and professors, 32 Candidates of Science and assistant professors work. Almost 83,3% of the staff have scientific degrees.

The Department is closely connected with famous universities in the USA, Canada, Germany, France, Poland, Romania, Slovakia, Greece, and Russia. Such visiting professors as Volodymyr Kosyk, Taras Hunchak, and Michael Zuboka were invited to deliver lectures at our University.

To introduce new methods of teaching world and national history the independent student studying and training in various disciplines is widely used at the department, including applying of the new teaching techniques and programs.

Research and scientific activity is paid special attention as a compulsory element of the teaching and training process at all levels. The following scientific schools were formed in the Historic Department: archeology of the Ternopil region, the history of Ukrainian national liberation movement in 20th century, the history of national culture and the Ukrainian state. Such periodical as "Pages of Chronicles" and 2 wall papers "Historocian" and "NST Bulletin " are published in the department.

2,523 printed sheets of scientific research, including 14 monographs and 17 manuals been published recently. Such scientific issues as "Ukraine on the Way to Democracy Independence" and "M. Hrushevsky - a Modern View" has attracted special interest of the scientists and public. The academic staff regularly arranges international conferences, among them were those, devoted to the history of Ukrainian kossack movement and in honor of 130th anniversary of M. S. Hrushewsky birthday, and the 80th anniversary UNR and Ukrainian Central Rada. international student conference, devoted to the life and work of O. Olzhych was arranged.

Various analytical students groups and scientific societies function in the department, including "Dialogue" and "Hart" students analytical clubs. More than 200 students participate in the scientific activity, and they have published over 300 essays and research works during the period of 1994-1997. The students of the department participated in 27 international, national, regional, and institutional conferences and contests, 32 students became the winners and diplomants of the conferences. Undergraduate Boichuk O. became a winner of the 1st all-Ukrainian contest of students research works and post-graduate Aleksiyevets L. was awarded the Honor Diploma of National Academy of Sciences

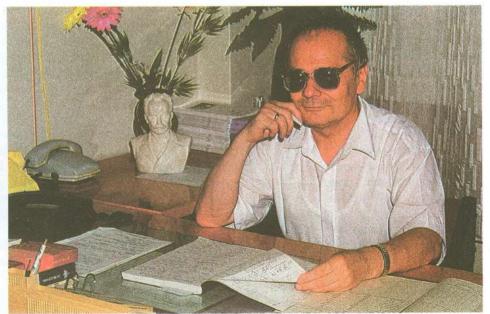
тему «Києво-Могилянська академія в історії України і зарубіжних слов'янських країн» нагороджена Почесною Грамотою НАН України (1996 р.). В 1995 р. видано окремий науково-тематичний збірник праць студентів на тему: «Україна і світ. Історія: минуле і сучасність». Студенти зайняли 1-е загальнокомандне місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді з історії (1997 р.).

Студенти факультету очолюють громадські молодіжні організації міста й області, є активними вихователями юнацького товариства «Молода Січ» та об(єднання «Молода Україна».

for the collection of scientific essays entitled "The Role of Kyiv Mohylanska Academy in the History of Ukraine and Other Slavonic Countries". A separate scientific collection of students works under the title "Ukraine and the World: the Past and Nowadays" was published in 1995. The University student team won first place at the all-Ukrainian contest in history this year.

The students of the Department leads various youth organizations in Ternopil and the Ternopil region: "Moloda Sich", and "Moloda Ukraina" ("Young Ukraine").

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан - Царик Любомир Петрович, кандидат географічних наук, доцент, тел. 33-89-83

Свій родовід спеціальність "Географія" веде з Кременецького вчительського інституту, у якому з 1940 року функціонував природничогеографічний факультет. У Тернопільському педагогічному інституті таку спеціальність відкрито в 1981 році на природничому факультеті. 1990 рік став роком заснування гео-

графічного факультету.

На факультеті створена належна матеріальна база для навчального процесу і науководослідної роботи: 2 наукові лабораторії, геостаціонар, геологічний музей, 7 спеціалізованих кабінетів, бібліотека. На 3-х кафедрах факультету працюють досвідчені викладачі, серед яких 3 професори, 9 кандидатів наук, доцентів, 2 кандидати наук, котрі здійснюють кваліфіковану спеціальну підготовку студентів. Підготовка спеціалістів ведеться на денній та заочній формах навчання, в аспірантурі.

Студентами факультету в різні роки були і є представники 19 областей України, української

діаспори з Росії, Молдови, Румунії.

Випускники факультету працюють в освітянських закладах, управлінських установах, органах охорони природи як України, так і за її межами (Австралія, Німеччина, Росія, Молдова, Румунія). 12 випускників факультету закінчили навчання в аспірантурі. Захищено 1 докторську та 6 кандидатських дисертацій. Неодноразово представники факультету ставали призерами та переможцями Всеукраїнських вузівських олімпіад з географії, конкурсів студентських науково-технічних робіт.

Науковцями факультету опубліковано монографії, підручники, навчальні посібники, серед яких — "Соціально-економічна географія України", "Геологія з основами палеонтології", "Основи фізичної географії", "Основи екологічних знань", "Географія Тернопільської області" та інші.

Тісні наукові стосунки колектив підтримує з науковими, навчальними, управлінськими установами, органами освіти, зокрема Інститутом географії НАН України, Національним університетом ім. Т.Г. Шевченка, Львівським, Чернівецьким університетами, Українським педагогічним університетом ім. М. Драгоманова, Держуправлінням з екологічної безпеки по Тернопільській області, обласним управлінням освіти. На базі Славутського ліцею Хмельницької області ведеться цілеспрямована профорієнтаційна робота з абітурієнтами.

На факультеті функціонують туристичноспелеологічний клуб, дружина з охорони природи, клуб КВК, студентські проблемні гуртки і

групи.

GEOGRAPHICAL DEPARTMENT

Dean: Tsaryk Lyubomyr Petrovych, Candidate of Science, assistant professor tel. 3803522 338983.

The origin of the department dates back to the Kremenets Teacher Training Institute, where, in 1940 there was the department of biology and geography. In Ternopil Pedagogical Institute this speciality was opened in 1981 in the department of natural sciences. In 1990 the separate department of

geography was founded.

The department has all necessary equipment and facilities to provide descent training and research work: 3 chairs, 2 research laboratories, a geological museum, 7 specialized laboratories, and a library. The staff of 3 chairs consists of experienced readers and lecturers; among them are 3 professors, 9 Candidates of Science, and other highly qualified teachers. There are full-time, corresponding and post-graduate forms of studying at the department. A lot of students from 19 regions of Ukraine, Russia, Moldova and Romania study there.

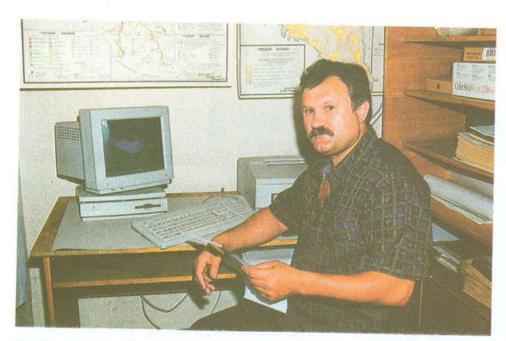
The graduates of the geographical department work in different institutions and establishments, as well as natural protection bodies. There are 12 post-graduate students who have already finished their courses. The post-graduate students defended 1 doctoral and 6 candidate research papers. More than once, graduates and undergraduates of the department became the winners and diplomants of national geographical competitions and contests of scientific essays.

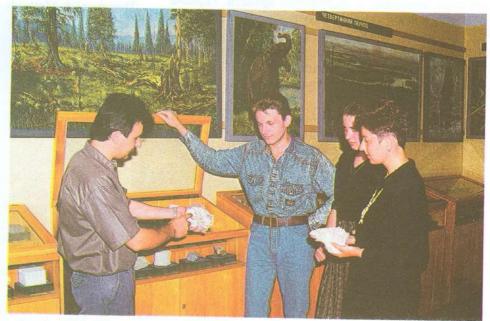
The scientists and researchers of the department have published a number of monographs, text -books, and manuals. Among them are: "Socioeconomic Geography of Ukraine", "Geology and the Bases of Paleontology", "The Bases of Physical Geography", "Elementary Ecological Studies", "Geography of Ternopil Region", and others.

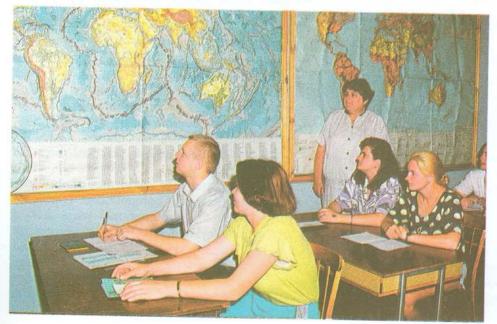
The staff of the department maintains close academic relations with various educational scientific, and administrative institutions and, in particular, with the Institute of Geography at the National Science Academy, the National Shevchenko University, Ukrainian Dragomanov Pedagogical University, Lviv and Chernivtsi universities, and the State Committee on Ecology and Regional Committee on Education.

Future students are trained at Slavutych Lyceum (Khmelnytsk region). The department is known by its club of tourism and spaleology, student theatre,

and various scientific societies.

М УЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ДЕКАН — Водяний Богдан Остапович, кандидат мистецтвознавства, доцент, тел. 33-60-97

Як окремий структурний підрозділ факультет створений у 1993 році на базі спеціальностей "Музика і художня культура" та "Педагогіка і методика початкового навчання, музика". Тепер тут навчається 210 студентів.

Навчально-виховний процес зосереджено на трьох кафедрах, на яких працює 10 кандидатів наук, доцентів, 2 заслужених артисти України та 1 заслужений працівник культури України.

На факультеті діють художньо-творчі колективи:

- Народна хорова капела "Освіта" (керівник заслужений артист України, доцент Євген Гунько);
- Народний жіночий хор факультету (керівник викладач кафедри вокально-хорових дисциплін Галина Олексин);
- Оркестр українських народних інструментів (керівник доцент Зиновій Стельмащук);
- Струнний квартет (керівник Наталія Дерлиця);
- Тріо бандуристок (керівник Марія Євгеньєва);
- Фортепіанне тріо (керівник Оксана Струк);
- Чоловічий вокальний квартет (керівник доцент Євген Гунько).

Гордістю Тернопільського краю є заслужена капела бандуристів "Кобзар" Струсівського будинку культури, якою керує доцент факультету, заслужений артист України Богдан Іваноньків.

Головні напрямки наукової роботи на факультеті зосереджено навколо діяльності науково-дослідних лабораторій: музичної етнографії, художнього виховання, художньої творчості дітей. Участь у них студентів поглиблює практичну спрямованість навчання.

На факультеті навчаються і ведуть активну концертну діяльність такі студенти, як Лауреат Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів Любомир Чермак, Лауреат Міжнародного пісенного фестивалю "Доля" Руслана Вейко, Лауреати Всеукраїнських конкурсів вокальне тріо (у складі Надії Татарчук, Ірини Музики, Наталії Борисюк. Керівник — заслужений артист України, доцент Богдан Іваноньків) та Наталія Бурило.

MUSIC - PEDAGOGICAL DEPARTMENT

Dean: Vodyanyi Bohdan Ostapovych, Candidate of Art, assistant professor tel. 3803522 336097

As the separate structural sub-unit the department was founded in 1993 on the basis of the specialities "Music and Art culture" and "Pedagogics and Methods of Teaching of Junior Pupils" with the additional speciality "Music". Now 210 students study here.

The educational process is held by 3 chairs:"
Theory and Methods of Music Education", "Vocal and Choir Subjects", "Instrumental music", and 10 Candidates of Science, assistant professors, 2 Honored artists of Ukraine and 1 Honored Man of culture of Ukraine work here.

The following artistic groups work at the (department).

Folk choir group "Osvita" (conducted by the Honored Artist of Ukraine, assistant professor Yevgen Hunko).

Folk female choir of the faculty (department) (conducted by the senior teacher of the choir of the vocal and choir subjects Halyna Oleksyn).

Ukrainian folk instruments orchestra (conducted by the assistant professor Zinoviy Stelmaschuk).

- String quartet (conducted by Natalya Derlytsa)
- Bandura trio (conducted by Maria Yevgenivna)
  - Piano trio (conducted by Oksana Struk)
- Male vocal quartet (conducted by Yevgen Hunko)

The pride of Ternopil region is Honored Bandura group of Strusiv Palace of Art, conducted by the assistant professor, Honored Artist of Ukraine Bohdan Ivanonkyv.

The main directions of the scientific research are covered by special laboratories: laboratory of music ethnography, laboratory of art education, laboratory of creative work of children. Students' work in the laboratories deepens practical direction of education.

The following students: Laureate of International and All-Ukrainian competitions Lyubomyr Chermak; Laureate of International vocal festival "Dolya" Ruslana Veyko; Laureate of All-Ukrainian competitions – vocal trio (Nadiya Tatarchuk, Iryna Muzyka, Natalya Borysyuk, conducted by Honored Artist of Ukraine, assistant professor Bohdan Ivanonkyv), Natalya Burylo study and perform concerts.

ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Декан — Ходорчук Анастасія Яківна, кандидат педагогічних наук, доцент, тел. 33-20-79

Факультет засновано в січні 1988 р. як такий, що має здійснювати підвищення кваліфікації керівних педагогічних кадрів загальноосвітніх та спеціалізованих шкіл.

Практика, суспільні перетворення викликали потребу шукати нові форми роботи з дипломованими спеціалістами. Виникла, зокрема, необхідність перекваліфікації (перепідготовки) кадрів з вищою освітою. У нашому вузі вона започаткована з жовтня 1990 р. за спеціальністю "Українська мова та література".

У 1992 р. було відкрито такі спеціальності, як "Іноземна мова", "Програмне забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих систем", "Практична психологія", "Менеджмент освіти" та "Початкове навчання", а згодом "Історія", "Географія", "Трудове навчання".

Навчання дипломованих спеціалістів суттєво відрізняється від дипломного. Для забезпечення високого рівня навчального процесу на цьому етапі необхідними є розробка адекватних навчальних планів, формування відповідного їм змісту програм; пошук ефективних форм і методів навчання; врахування вікових особливостей, навчальних мотивів, соціального і професійного досвіду.

Усього до роботи на факультеті післядипломної освіти залучається понад 150 викладачів. Їз них докторів наук, професорів — 12 осіб, кандидатів наук, доцентів — 85 осіб. Висока кваліфікація викладацького корпусу дозволила розширити можливості факультету, з 1995 р. здійснюється підготовка учителів за спеціальністю "Образотворче мистецтво", а з 1996 р. за спеціальністю "Музичне виховання і художня культура", з 1997 р. — "Початкове навчання", на базі відповідних середніх навчальних закладів. Молодші спеціалісти за три роки мають можливість здобути вищу освіту та одержати кваліфікацію вчителя відповідної спеціальності.

Факультет має добре обладнаний методичний кабінет, технічні засоби навчання, аудиторний фонд, гуртожиток.

Понад 700 осіб стали випускниками факультету, отримавши дипломи про другу вищу освіту.

DEPARTMENT OF POST- GRADUATE EDUCATION

Dean: Khodorchuk Anastasia Yakivna, Candidate of Sciences, assistant professor tel. 3803522 332079

The department was founded in January 1988 with the aim of improving the qualifications of teaching staffs at secondary and specialized schools. Soon the department hosted heads of children's sport schools from all over Ukraine.

New social tendencies and political changes require new methods of training in post-graduate education. It became necessary to re-train graduates in additional specialities. In 1990 the first school of post-graduate education in Ukrainian language and literature was arranged.

In 1992 training began in some additional specialities: Foreign languages, Applied psychology, Computer Science, Management in Education,

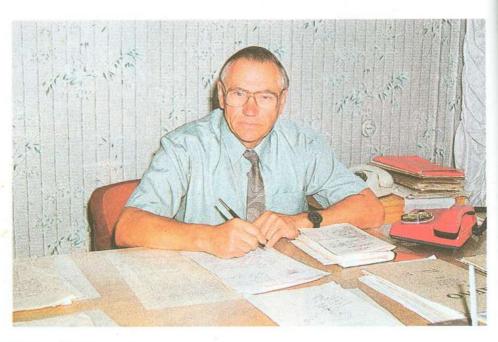
History, Geography, Crafts and Arts.

This form of post-graduate education differs greatly from under-graduate students. In order to provide a high level of training and education at this stage it is necessary to develop special programs and methodological plans taking into consideration the age range of the students, their motives, and the social and professional experience of the students. It is also important to find and improve new methods of management and financial support. Among the readers of the department are experienced lecturers from Ternopil Pedagogical University, Ternopil National Economy, Ternopil of Academy Polytechnic University and visiting lecturers from Lviv and Kyiv. The total number of the staff is over 150 people, among them are 12 doctors of sciences, and professors, and 85 candidates of sciences. Due to the experience and high qualifications of the staff it became possible to train staff in new specialities. In 1995 the sub-department of arts was opened. 1996 - music and culture, 1997 - elementary schooling. Students can obtain a certificate of higher education in 3 years and receive other special qualifications. There are 700 graduates of the department who have already received their certificates of second higher education and other qualifications.

Функціонування університетського містечка— навчальних корпусів, гуртожитків та матеріально-технічне оснащення лабораторій забезпечується адміністративно-господарською частиною.

Проректор — Голінщак Борис Самійлович, тел. 33-30-01

ФОТОНАРИС

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Загальна редакція— Володимир Кравець Урядник і відповідальний за випуск— Григорій Терещук Редактор— Олена Гузар

Коректор — Галина Дідук Переклад — Галина Чумак

Комп'ютерний набір— Ольга Боднар Фотографія— Віктор Думін

Здано на виробництво 11.09.97 р. Підписано до друку 23.09.97 р. Формат 60×90 ¹/₈. Обсяг — 4 фіз. арк., 4,38 обл.-вид. арк., 17,0 ум. фарбо-відб. Папір крейдований, друк офсетний. Тираж 3 000 пр. Зам. № 7-958.

РВО «Поліграфкнига»

Головне підприємство РВО «Поліграфкнига». 252057, Київ-57, вул. Довженка, 3.